Cynllun Datblygu Lleol Amnewid

2023 - 2038

Rhagfyr 2024

Strategaeth a Ffefrir Hawdd ei ddarllen

Beth yw’r CDLlA?

Mae Cyngor Castell-nedd Port Talbot (CNPT) yn paratoi Cynllun Datblygu Lleol Amnewid (CDLlA). Bydd y CDLlA ar waith yn ystod y cyfnod 2023 – 2038, a bydd yn disodli'r CDLl a fabwysiadwyd ar gyfer 2011-2026.

Bydd y CDLlA yn nodi **ble** a **sut** bydd datblygiadau newydd yn digwydd **dros y 15 mlynedd nesaf**. Bydd yn cynnwys **dyraniadau safle** ar gyfer gwahanol ddefnyddiau tir, fel tai a chyflogaeth, a **pholisïau** i helpu i fynd i’r afael ag argyfyngau sydd wedi’u datgan o ran yr hinsawdd a natur, diogelu’r amgylchedd, sicrhau dylunio o ansawdd ac arwain y gwaith o greu lleoedd cynaliadwy bywiog. Pan gaiff ei fabwysiadu gan y Cyngor, bydd y CDLlA yn cael ei ddefnyddio fel y sylfaen ar gyfer pennu ceisiadau cynllunio.

Mae’r CDLlA bellach wedi cyrraedd y cam **Strategaeth a Ffefrir**. Nid y CDLlA terfynol yw’r Strategaeth a Ffefrir ac am hynny nid yw’n cynnwys yr holl bolisïau na’r cynigion defnydd tir na seilwaith y bydd eu hangen i gefnogi datblygu. Bydd y manylion hyn yn cael eu nodi yn y CDLlA Adneuo a fydd yn destun ymgynghoriad cyhoeddus a gynhelir tua diwedd 2025. Mae’r Strategaeth a Ffefrir wedi’i hategu gan gyfres o ddogfennau’n seiliedig ar dystiolaeth, gan gynnwys yr Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ACI/ISA) a’r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC/HRA).

Camau’r CDLlA

Adolygiad o’r Cynllun Datblygu Lleol wedi’i Ddiweddaru Gorffennaf 2020

Cytundeb Cyflawni Tachwedd 2023

Sylfaen Dystiolaeth wedi’i Diweddaru a sefydlu Fframwaith ACI ac ARhC

Galwad am Safleoedd Ymgeisiol 2022 & 2023

RYDYM NI YMA

Strategaeth a Ffefrir y CDLlA Rhagfyr 2024

Parhau i ddiweddaru’r Sylfaen Dystiolaeth, yr ACI a’r ARhC

Ymgynghori ar y Cynllun Adneuo Llawn, Gaeaf 2025

Cyflwyno’r Cynllun Adneuo i Lywodraeth Cymru

Archwilio

Adroddiad yr Arolygydd

Mabwysiadu

Beth yw'r CDLlA Strategaeth a Ffefrir?

Y CDLlA yw'r cam ffurfiol cyntaf o ymgynghori â'r cyhoedd yn y broses o baratoi'r CDLlA.

Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn nodi Gweledigaeth ar gyfer y lle rydym am i Gastell-nedd Port Talbot fod yn 2038, materion ac amcanion, a strategaeth ofodol fras; gan gynnwys y twf yn y boblogaeth, tai a chyflogaeth a sut caiff y twf hwn ei wasgaru ar draws yr awdurdod.

Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn cynnwys y canlynol:

Strategaeth a Ffefrir?

Cyd-destun Polisi – Polisi Cenedlaethol a Deddfwriaeth, Strategaethau Rhanbarthol a Lleol.

Cyd-destun Gofodol CNPT - trosolwg o nodweddion gofodol a demograffig allweddol CNPT

Asesiad Aneddiadau a Hierarchaeth Aneddiadau – bydd y rhain yn helpu i lywio polisïau'r CDLlA, gan adlewyrchu'r themâu allweddol.

Opsiynau Twf a Gofodol – yn crynhoi'r strategaethau twf a gofodol a ystyriwyd cyn nodi'r opsiwn a ffefrir.

Materion Allweddol, Gweledigaeth ac Amcanion – bydd y rhain yn helpu i lywio polisïau'r CDLlA, gan adlewyrchu'r themâu allweddol.

Polisïau Strategol - Polisïau strategol allweddol yn ymdrin â materion yn gysylltiedig â thai, cyflogaeth a chreu lle, yn ogystal â pholisïau sy'n adlewyrchu'r materion allweddol.

Y Strategaeth a Ffefrir - yn nodi lleoliad trosfwaol datblygiadau'r dyfodol a lefel y twf hyd at 2038, wedi'u dangos mewn Diagram Allweddol.

Gweledigaeth y CDLlA

Mae gweledigaeth y CDLlA yn mynd i'r afael â 14 o faterion. Fe'i crynhoir fel:

01 Argyfwng yr Hinsawdd

02 Argyfwng Byd Natur

03 Iechyd a Llesiant

04 Cynaliadwyedd

05 Treftadaeth, Diwylliant a'r Iaith Gymraeg

06 Teithio a Thrafnidiaeth Gynaliadwy

07 Cartrefi o bob math

08 Mynediad at amwynderau

09 Newid Economaidd

10 Seilwaith Economaidd

11 Ynni Adnewyddadwy

12 Mwynau a Gwastraff

13 Amgylcheddau Naturiol a Hanesyddol wedi'u Gwarchod a'u Diogelu

14 Llifogydd a Llygredd

Mae'r fersiwn llawn wedi'i gynnwys yn nogfen y Strategaeth y Ffefrir.

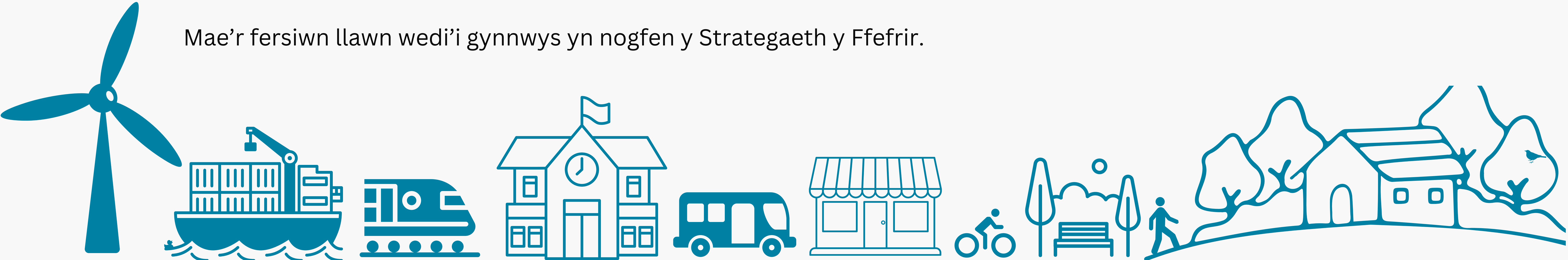

Amcanion y CDLIA

Mae 14 o amcanion strategol wedi'u cynnwys yn y CDLlA. Mae'r rhain wedi'u dangos isod:

Amcan 1

Lleiafu achosion y newid yn yr hinsawdd ac addasu i'r effeithiau cyfredol a'r rhai a ragwelir trwy wneud y canlynol:

- Lleiafu allyriadau nwyon tŷ gwydr;
- Mynnu bod lleoliad a dyluniad datblygiadau yn briodol; a
- Diogelu a gwella'r holl asedau amgylcheddol sy'n ofynnol ar gyfer addasu a gwydnwch yng nghyswllt yr hinsawdd.

Amcan 2

Cyflawni budd net o ran bioamrywiaeth a gwell gwydnwch i ecosystemau yn sgîl datblygiadau newydd ar draws y fwrdeistref sirol.

Amcan 3

Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn darparu amgylchedd lleol iach sy'n annog ffordd fwy egnïol a iach o fyw i bob grŵp oed.

Amcan 4

Gwireddu manteision llawn twf economaidd gwyrdd ar draws y fwrdeistref sirol i ddarparu cymunedau cwbl gynaliadwy ym mhob ardal leol, ochr yn ochr â diogelu amgylchedd Castell-nedd Port Talbot.

Amcan 5

Cynnal, gwella a chyfoethogi unigrywiaeth cymunedau CNPT, gan gynnwys defnydd o'r Gymraeg, trwy gamau gweithredu cadarnhaol i greu lleoedd ar lefel leol.

Amcan 6

Lleihau anghydraddoldebau gofodol ym maes teithio a thrafnidiaeth ar draws y fwrdeistref sirol trwy wella Teithio Llesol a chysylltiadau a gwasanaethau trafnidiaeth gyhoeddus, yn arbennig yn ardaloedd y cymoedd.

Amcan 7

Cyflwyno cartrefi newydd digonol o safon uchel o'r mathau sy'n ofynnol yn y lleoliadau mwyaf addas i ddiwallu'r angen a nodwyd.

Amcan 8

Annog a chefnogi cadw a darparu cyfuniad o gyfleusterau cymunedol, manwerthu, cyflogaeth a hamdden mewn lleoliadau priodol ar draws y fwrdeistref sirol.

Amcan 9

Annog a galluogi technolegau a diwydiannau newydd, glân i ymsefydlu a thyfu, er mwyn hybu a chynnal rôl arweiniol i CNPT yn yr economïau adnewyddadwy a diwydiannol cenedlaethol a rhyngwladol.

Amcan 10

Sicrhau bod holl ardaloedd CNPT yn gallu elwa o dwf economaidd a seilwaith economaidd modern addas i ddiwallu eu hanghenion a'u dyheadau economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol.

Amcan 11

Galluogi CNPT i wneud cyfraniad priodol at gynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel, ochr yn ochr â hybu'r holl gamau priodol i leihau'r galw am ynni a gwella effeithlonrwydd ar draws pob sector.

Amcan 12

Cadw a diogelu adnoddau, cronfeydd a seilwaith mwynau ochr yn ochr â gwneud cyfraniad priodol, cymesur i'r cyflenwad o fwynau i ddiwallu angen lleol, rhanbarthol a chenedlaethol, gan sicrhau ar yr un pryd bod effeithiau niweidiol yn cael eu lleiafu, a bod darparu cyfleusterau a phrosesau priodol ar gyfer trin, ailgylchu a gwaredu gwastraff yn cael eu hwyluso.

Amcan 13

Sicrhau bod asedau ac amgylcheddau naturiol a hanesyddol CNPT, ei Seilwaith Gwyrdd, ei thirluniau, ei harfordir sydd heb ei datblygu a'i hardaloedd arfordirol yn cael eu cadw, eu diogelu a'u gwella.

Amcan 14

Sicrhau bod materion amgylcheddol a newidiadau i'r dyfodol, gan gynnwys risg llifogydd, newid arfordirol ac afonol a materion llygredd yn cael eu hosgoi'n briodol, yn derbyn sylw, gan gyfyngu cymaint â phosibl ar yr effeithiau niweidiol.

Strategaeth a Ffafrir

Teitl y Strategaeth a Ffefrir yw:
"Cynorthwyo adferiad economaidd a gwerthfawrogi ein cyfleoedd unigryw yng Nghastell-nedd Port Talbot"

Mae'r CDLlA yn isrannu CNPT yn ddau faes strategol –

- **Ardal Cyfle'r Cymoedd** (sy'n cwmpasu ardaloedd gofodol Cwm Afan, Cwm Nedd, Cwm Dulais, Cwm Tawe, Dyffryn Aman a Phontardawe), a
- **Choridor yr Arfordir a'r Ardal Dwf Genedlaethol** (sy'n cynnwys ardaloedd gofodol Castell-nedd a Phort Talbot)

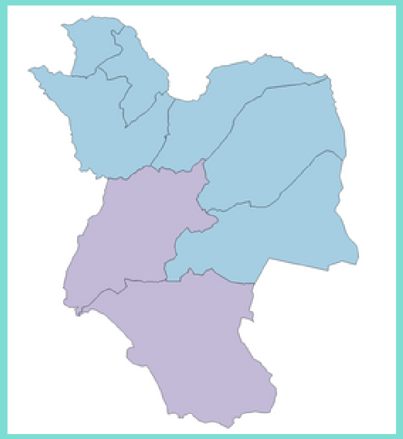

Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn ystyried:

- Nodi Port Talbot a Chastell-nedd yn **Ardal Dwf Genedlaethol Bae Abertawe a Llanelli** (fel nodwyd yn 'Cymru'r Dyfodol')
- Camau trosglwyddo G**waith Dur Tata** i'r Ffwrnais Arc Drydan
- Dynodiad **Porthladd Rhydd Celtaidd**
- **Cyfyngiadau amgylcheddol sylweddol**
- **Datblygiadau sydd wedi'u cynllunio** ar draws yr awdurdod

Dros gyfnod y cynllun, bydd hynny'n golygu:

- Darparu ar gyfer **4,176 o gartrefi** (gan gynnwys **lwfans hyblygrwydd o 20%**) (**278 y flwyddyn**) i ddiwallu'r **angen am 3,480 o gartrefi**; a
- Chefnogi cyflwyno **3,555 o swyddi** (**237 y flwyddyn**) a darparu ar gyfer **57Ha o dir cyflogaeth**

Caiff y CDLlA ei ategu gan gyfres o ddogfennau cefndir yn seiliedig ar dystiolaeth, gan gynnwys:

- Asesiad o'r Farchnad Dai Leol
- Asesiad Twf Economaidd a Thai
- Astudiaeth Dichonoldeb Lefel Uchel
- Papur Pwnc y Gymraeg
- Asesiad o Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel, a
- Asesiad Priffyrdd Strategol

Mae rhestr gyflawn ar gael yn y Strategaeth a Ffefrir

Diagram Allweddol

Mae’r diagram allweddol yn dangos Strategaeth y CDLlA ac yn dangos maint CNPT ac ardal y CDLlA

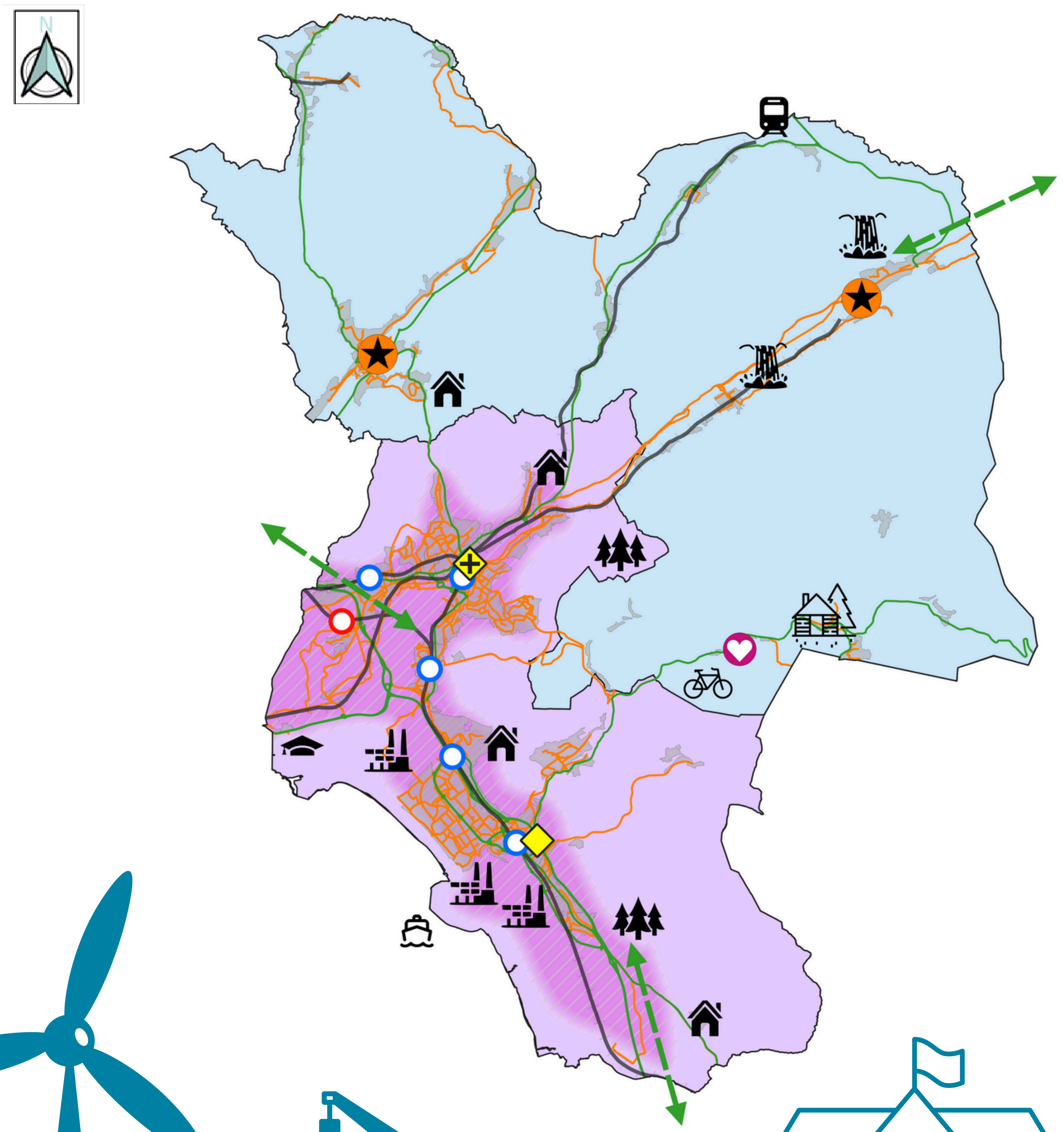

Mae’r diagram allweddol yn dangos prif ffyrdd, hybiau trafnidiaeth gyhoeddus a chysylltedd; yr Ardal Dwf Genedlaethol a Choridor yr Arfordir ac Ardal Cyfle’r Cymoedd. Mae’n amlygu’r safleoedd cyflogaeth a thai allweddol, yn ogystal ag ardaloedd ar gyfer buddsoddiadau posib.

	Allwedd		Hyb Trafnidiaeth
	Choridor yr Arfordir a’r Ardal Dwf Genedlaethol		Hwb Trafnidiaeth Dros Dro
	Ardal Cyfle’r Cymoedd		Rhwydwaith Teithio Llesol
	Ardal Dwf Genedlaethol		Priffyrdd Strategol
	Aneddiadau		Porth
	Cysylltedd Cenedlaethol		Prifysgol
	Safleoedd Tai Allweddol		Canolfan Fyd-eang Rhagoriaeth Rheilffyrdd
	Ardal Gyflogaeth Allweddol		Parciau Gwledig
	Hyb y Cymoedd		Parc Rhanbarthol y Cymoedd
	Rheilffordd		Parc Coedwig Afan
	Gorsafoedd Rheilffordd / Metro Presennol		Atyniad Ymwelwyr - Rhaeadrau
	Gorsaf Metro Newydd Bosibl		Canolfan Antur Wildfox

Ⓗ Hawlfraint y Goron 2024 OS 100023392. Rhoddir trwydded ddirymiadwy, anghyfyngedig a heb freindal i chi i weld y data trwyddedig atddibenion anfasnachol am y cyfnod y mae ar gael gan Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot Nichewch gopïo, is-drwyddedu, dosbarthu na gwerthu unrhyw ran o’r data hwn i drydydd partïonmewn unrhyw ffurf.

Polisïau Strategol

Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn nodi 18 polisi strategol sy'n mynd i'r afael â'r materion allweddol ac sydd hefyd yn cyfrannu at gyflawni'r weledigaeth a'r amcanion

Dewisiadau Strategol a Gofodol

- PS1 Creu Lleoedd Strategol
- PS2 Newid yn yr Hinsawdd
- PS3 Argyfwng Byd Natur, Bioamrywiaeth a'r Amgylchedd Naturiol
- PS4 Iechyd
- PS5 Creu Lleoedd ar Waith
- PS6 Ardaloedd Strategaeth

Lleoedd Actif a Chymdeithasol

- PS7 Trafnidiaeth Gynaliadwy
- PS8 Tai
- PS9 Canolfannau Masnachol a Manwerthu

Lleoedd Cynhyrchiol, Mentrus

- PS10 Twristiaeth
- PS11 Adferiad Economaidd
- PS12 Cynhyrchu Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel
- PS13 Mwynau
- PS14 Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy

Lleoedd Unigryw a Naturiol

- PS15 Yr Amgylchedd Hanesyddol
- PS16 Seilwaith Gwyrdd
- PS17 Cefn Gwlad, Tirluniau, a'r Arfordir heb ei Ddatblygu
- PS18 Amddiffyn yr Amgylchedd

Safleoedd Allweddol

Er mwyn cyflawni twf strategol y cynllun a chyfrannu at fodloni'r gofyniad a nodwyd am dai a chyflogaeth, mae'r safleoedd allweddol canlynol wedi'u nodi ar draws y Fwrdeistref Sirol.
Mae dogfen y Strategaeth a Ffefrir yn amlinellu'r cyfyngiadau, y gofynion seilwaith a'r egwyddorion creu lle sy'n gysylltiedig â phob safle allweddol a nodwyd.

Coed Hirwaun, Margam

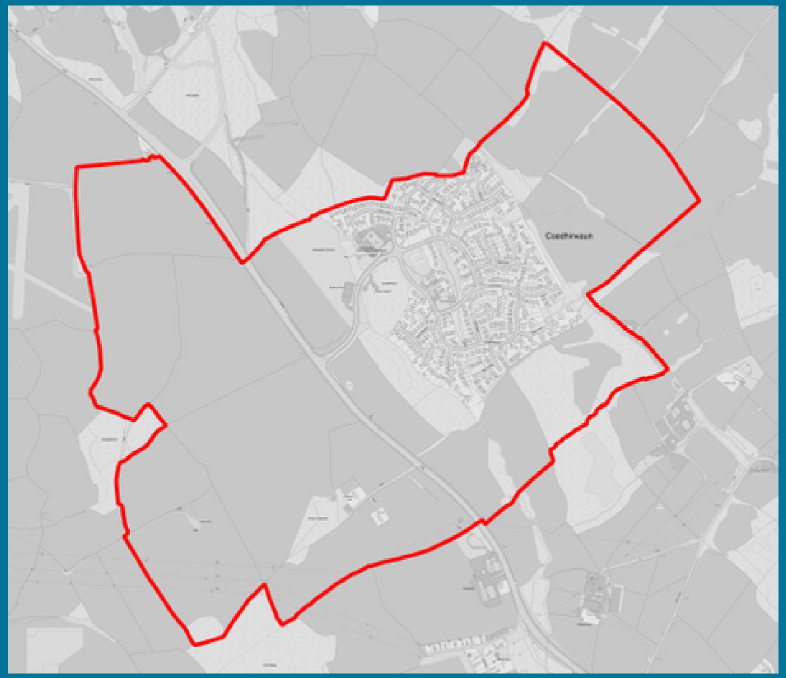

Ffynhonnell:
RLDP/PT/0042, RLDP/PT/2015, RLDP/PT/UC024

Datblygiad Arfaethedig:
Nifer dangosol o 900 o anheddau (400 o fewn cyfnod y CDLlA) ac ysgol gynradd newydd cyfrwng Cymraeg.

Tir i'r dwyrain o'r Rhos

Ffynhonnell:
RLDP/P/0027, RLDP/P/0029 and RLDP/P/0030

Datblygiad Arfaethedig:
Datblygiad Preswyl Dangosol (400 o gartrefi) ac ysgol gynradd newydd cyfrwng Cymraeg.

Tir yn ymyl Blaenbaglan

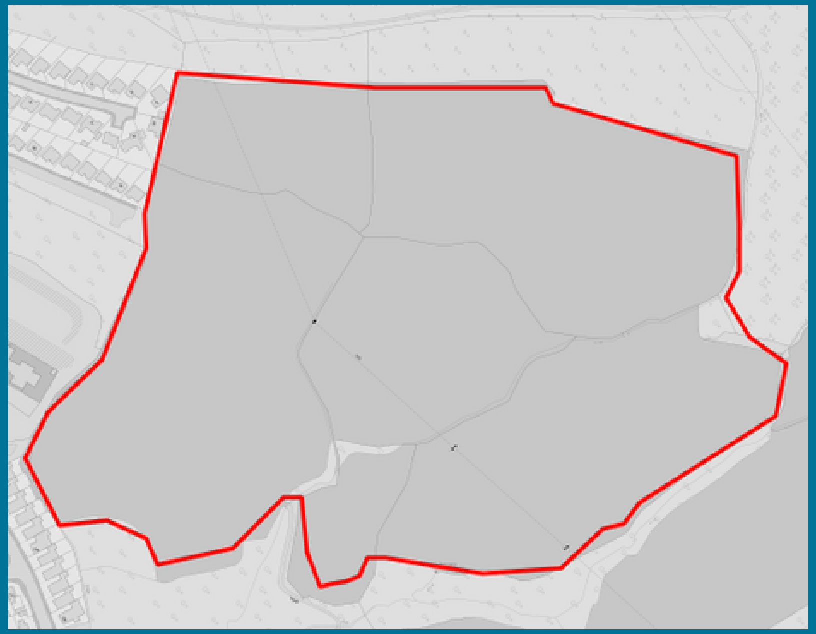

Ffynhonnell:
RLDP/PT/UC0003

Datblygiad Arfaethedig:
Preswyl Dangosol – 341 o anheddau, gan gynnwys dyraniad presennol o 141

Fferm Fforest, Aberdulais

Ffynhonnell:
RLDP/N/0005, RLDP/N/0006 and RLDP/N/UC007

Datblygiad Arfaethedig:
Preswyl dangosol (250 o gartrefi) a thir ar gyfer ysgol arbennig

Ⓗ Hawlfraint y Goron 2024 OS 100023392. Rhoddir trwydded ddirymiadwy, anghyfyngedig a heb freindal i chi i weld y data trwyddedig atddibenion anfasnachol am y cyfnod y mae ar gael gan Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot Nichewch gopïo, is-drwyddedu, dosbarthu na gwerthu unrhyw ran o'r data hwn i drydydd partïonmewn unrhyw ffurf.

Safleoedd Allweddol parhad...

Porthladd Port Talbot

Ffynhonnell:
RLDP/PT/0048 a RLDP/PT/2009

Datblygiad Arfaethedig:
Cyflogaeth, seilwaith cludiant ac ynni adnewyddadwy

Gwaith Dur Port Talbot

Ffynhonnell:
RLDP/PT/0041

Datblygiad Arfaethedig:
Cyflogaeth; ynni adnewyddadwy

Parc Ynni Baglan

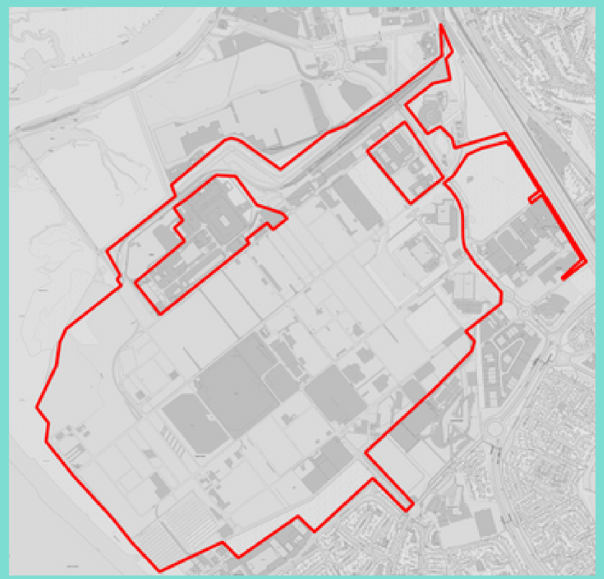

Ffynhonnell:
RLDP/PT/0008

Datblygiad Arfaethedig:
Cyflogaeth

Canolfan Fyd-eang Rhagoriaeth Rheilffyrdd

Ffynhonnell:
RLDP/DV/0022

Datblygiad Arfaethedig:
Seilwaith trafnidiaeth

Canolfan Antur Wildfox

Ffynhonnell:
RLDP/AV/0001

Datblygiad Arfaethedig:
Twristiaeth a hamdden

Ⓗ Hawlfraint y Goron 2024 OS 100023392. Rhoddir trwydded ddirymiadwy, anghyfyngedig a heb freindal i chi i weld y data trwyddedig atddibenion anfasnachol am y cyfnod y mae ar gael gan Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot Nichewch gopïo, is-drwyddedu, dosbarthu na gwerthu unrhyw ran o'r data hwn i drydydd partïonmewn unrhyw ffurf.

Beth sy’n digwydd nawr?

Byddai’r Cyngor yn croesawu eich barn am Strategaeth a Ffefrir y CDLlA ac mae’n rhoi cyfle i chi gael dweud eich dweud ar ddyfodol CNPT.

Bydd ymgynghoriad sy’n para 8 wythnos yn cael ei gynnal rhwng **hanner dydd Ddydd Iau 12 Rhagfyr 2024 a hanner dydd Ddydd Iau 6 Chwefror 2025**. Bydd hyn yn rhoi cyfle i’r cyhoedd a phartïon eraill â diddordeb gynnig eu safbwyntiau yn ysgrifenedig i’r Cyngor. Caiff yr holl sylwadau a ddaw i law eu cofnodi a’u hystyried. **Ni** fydd unrhyw sylwadau sy’n cael eu derbyn ar ôl hanner dydd ar 6 Chwefror 2025 yn cael eu hystyried.

Mae’r Strategaeth a Ffefrir a’r holl ddogfennau ategol ar gael i’w gweld ar wefan y Cyngor (https://beta.npt.gov.uk/cdlln/saff/) ac mae copïau o’r Strategaeth a Ffefrir wedi’u rhoi yng Nghanolfannau Dinesig Castell-nedd a Phort Talbot Civic, yn ogystal ag yn y Ceiau.

Sut i gyflwyno sylwadau ar y Strategaeth a Ffefrir

Mae modd cynnig sylwadau ar yr ymgynghoriad ar y Strategaeth a Ffefrir yn y ffyrdd canlynol:

- **Ar-lein –** gan ddefnyddio **Porth Ymgynghori CDLl** (yn https://beta.npt.gov.uk/cdlln/saff/). Byddai’r Cyngor yn annog bod pob ymateb ar y Strategaeth a Ffefrir yn cael ei gyflwyno yn y modd hwn.
- **E-bost –** gan ddefnyddio ffurflen sylwadau sydd ar gael ar ein gwefan (a nodir uchod). Mae modd e-bostio ffurflenni atom yn ldp@npt.gov.uk.
- **Drwy’r post –** Mae modd argraffu’r ffurflen sylwadau. Dylech bostio unrhyw ffurflenni sylwadau atom yn: **Yr Adran Polisi Cynllunio, Y Ceiau, Ffordd Brunel, Castell-nedd SA11 2GG.**

Beth fydd yn digwydd ar ôl yr ymgynghoriad?

Bydd y Cyngor yn ystyried yr holl sylwadau a gynigir yn briodol. Caiff Adroddiad Ymgynghori Cychwynnol ei baratoi a fydd yn nodi pwy yr ymgynghorwyd â nhw, y prif faterion a godwyd a sut mae’r sylwadau hyn wedi dylanwadu ar gam nesaf y gwaith o baratoi’r Cynllun – sef y CDLlA Adneuo. Os byddwch yn cyflwyno sylwadau i ni, cewch eich ychwanegu i’n cronfa ddata ymgyngoreion ac yn derbyn hysbysiadau am ymgyngoriadau yn y dyfodol.